

БЕЗПЕКОВИЙ ВИМІР ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ОКУПАЦІЇ

Військова агресія росії проти держави України та її народу триває з 2014 року.

24.02.23 року розпочалась повномасштабна війна між Україною та росією. З 2014 року по лютий 2023 року в українському інформаційному просторі на телебаченні та радіо більшу частину часу звучало російське мовлення. До повномасштабної війни ніхто не міг подумати, що чужий інформаційний простір становить загрозу для національної безпеки України, але час показав, що інформаційний простір України окуповано російським мовленням, яке сіє розруху і становить загрозу безпеці громадян, цілісності держави і майбутньому українському народ. Найбільший інформаційний вплив зазнали Південь та Схід України.

Інформаційна безпека – це захищеність простору від інформаційної агресії, яку здійснюють спеціальні структури в росії та інших країнах. Українська інформаційна сфера зазнає постійної агресії ззовні. Проте, від 24.02.2024 року Україна дає належну відсіч всьому російському в тому числі російській мові.

Так, 19.06.2023 року Верховною Радою був прийнятий Закон (проект № 7273-д), яким заборонила російську музику в українських медіа та громадському просторі, а також Закон (проект № 7459), яким заборонений імпорту та розповсюдження книг та іншої видавничої продукції з росії, тимчасово окупованих нею територій України та білорусі.

Доступ до інформації є фундаментальним правом кожної людини, яке гарантується Загальною декларацією прав людини прийнятою у 1948 році. «Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу

шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів» [1].

Тобто, кожна людина має право одержувати й поширювати інформацію будь-якими засобами незалежно від державних кордонів. Обмеження цього права на окупованих територіях під час бойових дій є порушенням прав людини.

Крім того, міжнародне право вимагає від сторін збройного конфлікту захищати цивільних людей, які проживають на територіях, що перебувають під їхнім контролем. Дане положення визначене Женевськими конвенціями, додатковими протоколами до них та Міжнародним пактом про громадянські і політичні права (МПГПП). «У мирний час Високі Договірні Сторони, а після початку бойових дій і сторони конфлікту можуть створювати на своїй території, а в разі необхідності й на окупованих територіях санітарні та безпечні зони та місцевості, організовані в такий спосіб, який дає змогу оберігати від наслідків війни поранених, хворих та осіб похилого віку, дітей до п'ятнадцяти років, вагітних жінок та матерів з дітьми до семи років» [2].

Ці положення є важливим інструментом для захисту людей, які постраждали від війни. Вони гарантують, що із жертвами конфлікту, незалежно від їхньої приналежності або участі в ньому, будуть поводитися з гуманністю.

Росія, як країна-окупант, несе відповідальність за дотримання прав і свобод у тимчасово окупованих українських регіонах. Зокрема, вона зобов'язана поважати свободу думки та її вираження, а також не допускати пропаганди війни та мови ненависті: «Будь-яка пропаганда війни повинна бути заборонена законом» [3].

Умисне обмеження доступу до інформації може призвести до порушення прав людини, зокрема права на свободу інформації. Пропаганда війни, мова ворожнечі та підбурювання до насильства можуть призвести до воєнних злочинів, злочинів проти людяності або геноциду.

В супереч цьому росія обмежує доступ до інформації на окупованих територіях, блокує українські інформаційні сайти та соціальні мережі.

Щоб протистояти ворожому інформаційному простору Україна має розвивати своє українське радіо і телебачення, створювати українське кіно. При цьому

обов'язково транслювати це на всій території України включаючи тимчасово окуповані території. Водночас, потрібно суворо наказувати ЗМІ та інші інформаційні ресурси, які порушують мовне законодавство, поширюють дезінформацію та проводять антиукраїнську пропаганду.

Таким чином, якщо Україна не буде нарощувати свій інформаційний потенціал то росія заповнить інформаційний простір і буде транслювати свої наративи та ідеї, які завдадуть ще більшої шкоди нашій державі та її громадянам.

Література

1. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III). Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Ст. 19. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text. [1].
2. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року. Ст. 14. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#n67. [2].
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. (Міжнародний пакт ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73). Ст. 20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text. [3].

Лисенко Д.М.

Херсонський державний університет

СПЕЦИФІКА СУЧАСНОГО ПОГЛЯДУ ДО ІСТОРІЇ КОМІТЕТІВ НЕЗАМОЖНИХ СЕЛЯН (1920-1933 рр.) ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Актуальність теми полягає у новітньому дослідженні глибинних процесів трансформації українського соціуму, крізь призму аграрного аспекту. За основу взято українське селянство, яке протягом століття залишається важливим чинником економічного розвитку України.

Дослідженням історії комітетів незаможних селян займались Капустян Г. Т [4], Кульчицький С.В [5] [6] та Левандовська Е. Е [7]. Загальні питання українського селянства досліджували Акунін О [1] та Водотика С.Г [2].

Після розпаду Радянського Союзу історики отримали широкі можливості для нових досліджень. Певна більшовицька шаблонність та цензура нарешті зникла з